

Geschillenkamer

Beslissing ten gronde 55/2021 van 22 april 2021

Dossiernr. : DOS-2019-05270

Betreft: Klacht tegen een overheidsinstelling wegens weigering te wissen en schending van de vertrouwelijkheid bij de behandeling van een dossier

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, bestaande uit de heer Hielke Hijmans, voorzitter, en de heren Ch. Boeraeve en Y. Pouillet, leden.

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming, hierna "AVG");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna GBA-wet)*;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

- De klager: de heer X
- De verwerkingsverantwoordelijke (verweerder): Y (Y1), met als raadslieden Marc Uyttendaele (m.uyttendaele@ugka.be) en Patricia Minsier (p.minsier@ugka.be)).

I. Feiten en voorgeschiedenis

1) Antecedenten

1. De klager diende bij de Gegevensbeschermingsautoriteit een klacht in met betrekking tot een verzoek om wissing van door verweerder (hierna "Y1" genoemd) verwerkte persoonsgegevens. In zijn klacht vroeg hij om de verwijdering van zijn gegevens en die van zijn zoon. De klager stuurde via zijn advocaat binnen drie maanden twee brieven, waarop geen antwoord werd ontvangen.
2. Uit de stukken van het dossier blijkt dat klager en mevrouw Z (hierna: de moeder van het kind) ten tijde van de feiten in een echtscheidingsprocedure verkeerden. Zij namen deel aan een hulptraject van Y1 voor hun zoon, voor wie gespecialiseerde hulp noodzakelijk leek. Het eerste hulptraject was gedateerd op 18 september 2017 en was één jaar geldig (hierna "het eerste hulptraject " genoemd). Volgens verweerder werd dit gevolgd door een tweede hulptraject dat in februari 2019 werd afgesloten (hierna: "tweede hulptraject "). De klager betwist het bestaan van het tweede hulptraject.
3. In een e-mailwisseling tussen de moeder van het kind en een afgevaardigde van Y1, vroeg de moeder van het kind aan de afgevaardigde of hij met de vader van het kind (d.w.z. de klager) had kunnen spreken, of met de leerkracht van het kind. De moeder verklaart dat ze zich zorgen maakt over het feit dat haar zoon steeds onrustiger en agressiever wordt (e-mail, 9 januari 2019).
4. Op 10 januari 2019 antwoordt de Y1-afgevaardigde op deze e-mail en schrijft hij de hieronder weergegeven alinea:

" Ik heb dhr. X kunnen spreken voor de vakantie zoals afgesproken. Wanneer ik Meneer confronteer met de moeilijkheden die hij thuis met zijn zoon schijnt te hebben, ontkent hij dit en zegt dat alles in orde is. Hij spreekt alles tegen wat je me hebt verteld of waargenomen en bagatelliseert de gevolgen die te gewelddadige actiefilms op zijn zoon kunnen hebben. "
5. De klager stuurde op 9 mei 2019 een e-mail naar de Deontologische Commissie¹ (hierna de Commissie). Op 14 juni 2019 stuurde de advocaat van de klager een brief aan de Commissie

¹ Deontologische Commissie, brief van 8 januari 2020 en Advies 219, blz. 1 Deze e-mail werd niet aan de Geschillenkamer bezorgd.

waarin hij klaagde dat de moeder van het kind vertrouwelijke informatie afkomstig van Y1, zou hebben gebruikt in de civiele procedure tussen hen bij de familierechtbank. De klager identificeert deze informatie als "vertrouwelijke informatie en verslagen van uw dienst." Hij beschouwt dit als een schending van de deontologische code, als gevolg waarvan hij verklaart de tussenkomst van Y1 te willen beëindigen. Deze brief volgt op een eerste e-mail die naar verluidt op 9 mei 2019 is verzonden, maar niet aan het dossier is toegevoegd.

Hij vraagt ook dat het dossier met zijn persoonsgegevens en die van zijn zoon in toepassing van artikel 17 van de AVG wordt gewist.

6. Op 5 juli 2019 reageert de Deontologische Commissie met een e-mail. In wezen stelt zij dat de gelaakte praktijk niet is uitgevoerd door een werknemer van Y1, maar door de wederpartij (de moeder van het kind) in de civiele procedure. De Commissie acht zich niet bevoegd hierover een advies uit te brengen en besluit de behandeling van het verzoek af te sluiten. Zij voegt daaraan toe dat zij niet bevoegd is om een verzoek om een wissing van persoonsgegevens uit lopende dossiers te onderzoeken².
7. In antwoord daarop stuurde klager een tweede brief op 22 juli 2019, waarin hij verduidelijkte dat het hem ging om de wijze waarop Y1 vertrouwelijke informatie aan de moeder van het kind zou hebben doorgegeven. Hij verwijst specifiek naar de inhoud van de e-mail van 10 januari 2019 (zie punt 4) en naar de tekst van de overeenkomst over het eerste hulptraject van 18 september 2017 (zie punt 2). Hij herhaalt zijn voornemen om de tussenkomst van de Y1 te beëindigen en verzoekt om een antwoord op zijn verzoek om gegevenswissing.

2) Procedure voor de Geschillenkamer

8. Op 8 februari 2019 dient de klager een klacht in bij de GBA. De klacht betreft zijn verzoek om gegevenswissing. De klacht werd door de Eerstelijnsdienst op 29 oktober 2019 ontvankelijk verklaard en aan de Geschillenkamer toegestuurd.
9. Op 3 december 2019 beslist de Geschillenkamer de zaak ten gronde te behandelen. Deze beslissing wordt dezelfde dag nog per aangetekende brief aan de partijen meegedeeld. De verweerder wordt geïdentificeerd als de Algemene Administratie van Y1. De klager wordt tevens verzocht de e-mail van de Deontologische Commissie van 5 juli 2019 te verstrekken, die tot dan niet ter kennis van de Geschillenkamer was gebracht.

² Een eerste e-mail was om 14.55 uur verzonden aan klager en maakte geen melding van het verzoek om wissing. Een tweede, op dezelfde dag om 15.30 uur verzonden e-mail, gericht aan de advocaten van klager, bevatte een zin waarin werd gesteld dat de Commissie zich niet bevoegd achtte om het verzoek om wissing te behandelen.

10. Op 16 december 2019 stuurt de klager de gevraagde e-mail naar de Geschillenkamer en verzoekt hij om een kopie van de dossierstukken en om bevestiging van het tijdschema voor de uitwisseling van de conclusies. De Geschillenkamer beantwoordt de verzoeken van de klager op 17 december 2019.
11. Op 31 december 2019 hebben de raadsmanen van verweerder, door hen aangeduid als Y, verzocht om een kopie van stukken uit het dossier. Deze worden op 7 januari 2020 door de Geschillenkamer verzonden. De raadsmanen van verweerder dienen hun conclusies in op 14 januari 2020.
12. In de eerste plaats verklaarden zij dat het uitblijven van een antwoord op het verzoek van klager om gegevenswissing te wijten was aan het feit dat het verzoek was gericht aan de Deontologische Commissie, een onafhankelijk orgaan dat zich uitsluitend bezighoudt met deontologische kwesties op dit gebied. Zij voegden daaraan toe dat de Deontologische Commissie met een aanzienlijke achterstand van verzoeken te kampen had, hetgeen verklaarde waarom zij nog geen advies had uitgebracht over de deontologische kwestie die in het verzoek van de klager aan de orde was gesteld.
13. Ten tweede is verweerder van mening dat hij het verzoek van klager om wissing niet kan inwilligen, aangezien de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting of om een opdracht van algemeen belang te vervullen (artikel 17.3 van de AVG). Het wissen van deze gegevens zou de verweerder beletten zijn wettelijke opdrachten, die ook na het afsluiten van het dossier blijven bestaan, uit te voeren.
14. Bovendien voegt verweerder daaraan toe dat klager niet het alleenouderlijk gezag over zijn zoon heeft, en dat het verzoek dus in beginsel door beide ouders, die gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben, moet worden ingediend. Hij voegde daaraan toe dat de verwerking van de gegevens in het dossier ook uit boekhoudkundig oogpunt noodzakelijk was. Deze gegevens dienen als bewijs van betaling van bepaalde uitgaven (*in dit geval de vertolkingskosten*), die met name voor het Rekenhof moeten worden bewaard met het oog op de financiële controle.
15. De verweerder schetst ook een nieuw beleid dat hij heeft ingevoerd om zijn praktijken in overeenstemming te brengen met de AVG.
16. Ten slotte formuleert hij subsidiair zijn argumenten betreffende een eventuele sanctie en de evenredigheid van die sanctie.

17. Uit de stukken van verweerder blijkt voorts dat hij op 23 december 2019 een brief aan de Deontologische Commissie heeft gericht met het verzoek om met spoed uitspraak te doen over de klacht. Het antwoord van de Deontologische Commissie van 8 januari is bij de conclusies gevoegd. Daarin verklaarde zij in wezen dat zij niet bevoegd was om kennis te nemen van zaken betreffende het verzoek tot wissing en dat zij de advocaten van klager daarvan op 5 juli 2019 per e-mail op de hoogte had gesteld. Zij voegde eraan toe dat de deontologische aspecten van de klacht op de agenda van de vergadering van 15 januari 2020 zullen staan.
18. Op 15 januari 2020 heeft de Deontologische Commissie een advies uitgebracht over het verzoek van de klager³. Zij verklaart zich onbevoegd ten aanzien van het verzoek om wissing of het gebruik door een van de partijen van een stuk uit het dossier van Y1 in een andere procedure dan die waartoe het dossier behoort. De Deontologische Commissie constateerde echter twee inbreuken op de deontologie door de afgevaardigde van Y1 met betrekking tot de wijze waarop informatie over de klager (vervat in de e-mail van 10 januari) werd doorgegeven aan de moeder van het kind.
19. In zijn antwoord van 28 januari 2020 beroept de klager zich voor het eerst op een reeks andere schendingen van de AVG (artikelen 5.1. a, 5.1.f, 5.2, 6.1.a, 6.1.f, 12, 13, 17 en 25). Hij stelt met name de rechtmatigheid van deze verwerking, de beveiliging van de gegevens, de informatie over en de transparantie van de verwerking, de niet-naleving van de termijn van een maand voor de beantwoording van zijn verzoek en het ontbreken van voorzorgsmaatregelen bij de verwerking van de gegevens aan de orde.
20. Op 11 februari 2020 heeft de verweerder zijn eindconclusies toegezonden. Naast hetgeen hij reeds in zijn conclusies heeft aangevoerd, verweert hij zich tegen een schending van de artikelen 5, 6 en 17. Het bevat met name nadere gegevens over de reglementering van het hulptraject. Hij geeft ook toe dat hij klager niet naar behoren heeft geïnformeerd over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de functionaris voor gegevensbescherming. De verweerder geeft ook aan welke stappen worden ondernomen om zijn naleving van de AVG te verbeteren.
21. Vervolgens heeft de klager herhaaldelijk verzocht om een hoorzitting voor de Geschillenkamer. Hij wenst nieuwe stukken in te dienen tijdens de hoorzitting of per e-mail. De Geschillenkamer antwoordde dat zijn dossier in behandeling was.

³ Deontologische Commissie, Advies 216, 15 januari 2019.

22. Op 14 december 2020 wordt een hoorzitting gepland, waarvoor beide partijen worden uitgenodigd. Zij worden ervan in kennis gesteld dat zij tot 7 december 2020 nieuwe documenten kunnen indienen.
23. Op 7 december 2020 bezorgt de klager een nieuw document aan de Geschillenkamer en de verweerder. Dit zijn uittreksels uit summiere uiteenzettingen van de moeder van het kind voor de familierechtbank op 18 maart 2019 in een procedure tussen haar en de klager. De weergegeven uittreksels zijn grotendeels gecensureerd en gemarkeerd door de klager. Er zijn verschillende verwijzingen naar Y1 en naar de opmerkingen of waarnemingen die deze laatste zou hebben gemaakt.
24. De klager vroeg ook om tijdens de hoorzitting in het Engels te mogen spreken. Dit verzoek wordt door de andere partij afgewezen omdat veel van zijn vertegenwoordigers de taal niet spreken.
25. De hoorzitting zal plaatsvinden op 14 december in aanwezigheid van beide partijen . De klager zal zich in het Engels uitdrukken. Een tolk vertaalt naar het Frans.

3) De Hoorzitting

26. Op de hoorzitting zijn naast de argumenten die de partijen reeds in hun conclusies naar voren hebben gebracht, een aantal punten onder de aandacht van de Geschillenkamer gebracht. Hierna volgt een samenvatting daarvan:
 - Beide partijen zijn het erover eens dat het gebruik van gegevens uit het Y1-dossier door de moeder van het kind in de procedure voor de familierechtbank een schending van de geheimhoudingsplicht vormt.
 - In september 2017 werd inderdaad een eerste overeenkomst over het hulptraject ondertekend tussen de klager, de moeder van het kind, en Y1. Deze overeenkomst liep af in september 2018.
 - Volgens de verweerder werd vervolgens een tweede overeenkomst gesloten die zou lopen tot februari 2019. Dit wordt betwist door de klager, die verklaart dat deze overeenkomst nooit is gesloten en dat de verweerder geen enkel bewijs van het bestaan van deze overeenkomst kan leveren. Volgens de klager had de tussenkomst van Y1 derhalve in september 2018 moeten worden beëindigd.

- Volgens de verweerder werd het dossier geraadpleegd door de moeder van het kind. Voor de klager, gaat het in feite over haar advocaat.
- De verweerder legt uit welke maatregelen zijn genomen om de vertrouwelijkheid van de gegevens in het dossier te waarborgen. Elk blad van het dossier bevat de geldende wetgeving inzake vertrouwelijkheid. De personen die het dossier raadplegen, worden vergezeld door een afgevaardigde van Y1. Deze informatie werd echter niet opgenomen in de e-mail van 10 januari 2019, hoewel dit normaal gesproken wel het geval had moeten zijn. Het personeel van Y1 werd sindsdien aan deze regel herinnerd.
- De advocaat van de verweerder meent dat er een deontologisch probleem kan zijn rond het versturen van de e-mail. Misschien had de mededeling beter omkaderd moeten zijn en een herinnering aan de geheimhoudingsplicht moeten bevatten. Het is dus een deontologisch probleem in de communicatie, maar geen AVG-probleem. De functionaris voor gegevensbescherming noemt dit een "foutje" en is van mening dat er kleine tekortkomingen waren in de manier waarop Y1 werkte, maar dat deze sindsdien zijn gecorrigeerd. Hij voegde eraan toe dat er belangrijke maatregelen zijn genomen om de naleving van de AVG te verbeteren en dat dit werk wordt voortgezet, met name op basis van problemen die zich voordoen.
- Gelet op het verzoek van de klager heeft verweerder het dossier gesloten na een ontmoeting met de klager en de moeder van het kind in februari 2019⁴.

IN RECHTE

II. Over de redenen voor de beslissing

- 1) Wat de betwiste verwerking van persoonsgegevens en de vermeende schendingen betreft.
27. De klacht bij de Gegevensbeschermingsautoriteit heeft alleen betrekking op het verzoek om wissing. Tijdens de uitwisseling van conclusies tussen de partijen heeft de klager echter gewezen op mogelijke schendingen van de artikelen 5.1.a, 5.1.f, 5.2, 6.1.a, 6.1.f, 12, 13, 17 en 25 van de AVG. De verweerder werd in de gelegenheid gesteld zich tegen deze aantijgingen te verdedigen. Tijdens de hoorzitting werden ook enkele van de inbreuken besproken.

⁴ De Geschillenkamer merkt op dat in verweerders eindconclusies, 1 april wordt genoemd als datum van sluiting van het dossier.

28. Volgens de bewoordingen van de klacht heeft het verzoek om wissing betrekking op alle persoonsgegevens van klager, alsmede op die van zijn zoon, die zijn opgenomen in de databanken en andere archieven van Y1. De Geschillenkamer oordeelt dat de gegevens waarop de klacht en het verzoek om wissing betrekking hebben, duidelijk zijn geïdentificeerd.
29. De gegevensverwerkingen waarvan de rechtmatigheid door de klager in de conclusies in twijfel werd getrokken, hebben betrekking op de gegevens in het Y1-dossier betreffende klager, zijn zoon en de moeder van het kind. Op basis van de stukken in het dossier is de Geschillenkamer van oordeel dat dit dossier onder meer de tekst van de overeenkomst inzake het eerste hulptraject van 18 september 2017 bevat; de e-mail van 10 januari 2019; en andere informatie van Y1 waarnaar wordt verwezen in de uittreksels van de conclusies van de moeder van het kind van 18 maart 2019 voor de Familierechtbank. Het gaat om documenten waarvan het bestaan is bewezen en waarvan de verwerking op grond van specifieke bezwaren wordt betwist, en die onder de aandacht van de Geschillenkamer zijn gebracht.
30. Wat het eerste hulptraject betreft, merkt de Geschillenkamer op dat het bestaan ervan door beide partijen wordt erkend. In het document staat dat "deze overeenkomst door alle betrokkenen is goedgekeurd en is gesloten tussen mevrouw Z, de heer X en de consulent". Een kopie van dit document dat aan de Geschillenkamer wordt overgelegd, is door een consulent ondertekend. Er is ruimte voor de handtekening van de moeder van het kind en van de klager. Een kopie van dit document werd door de klager aan de GBA verstrekt toen hij zijn klacht indiende. Dit eerste hulpprogramma ging van start op 15 september 2017 en eindigde uiterlijk op 15 september 2018.
31. De Geschillenkamer merkt op dat het argument betreffende het bestaan van een tweede hulptraject dat in februari 2019 is afgesloten, door verweerder wordt aangevoerd, maar door klager wordt betwist. Bij gebreke van documenten die het bestaan en de ondertekening van dit tweede hulptraject bevestigen, is de Geschillenkamer van oordeel dat het bestaan ervan niet is bewezen.
32. De Geschillenkamer merkt op dat er ter hoorzitting enige verwarring bestond over de periode waarin de verweerder zijn opdracht heeft voortgezet na de voltooiing van het eerste hulptraject. Bij die gelegenheid heeft klager herhaaldelijk verklaard dat de verwerking van zijn gegevens nog anderhalf jaar na het einde van de tussenkomst van verweerder was voortgezet. De klager erkent echter wel het bestaan van het eerste hulptraject dat van 15 september 2017 tot 15 september 2018 van kracht was. De door klager aangeklaagde activiteiten van verweerder (met name de bijeenkomst waaraan hij heeft deelgenomen en het

contact per e-mail met de moeder van het kind) hebben derhalve ten hoogste vier maanden na de afsluiting van het eerste hulptraject plaatsgevonden en niet anderhalf jaar.

33. Zoals zij in het verleden heeft kunnen aangeven, met name in haar beslissing 3/2020 van 21 februari 2020, herinnert de Geschillenkamer eraan dat de mondelinge mededeling van persoonsgegevens geen gegevensverwerking is als bedoeld in artikel 4.2. van de AVG⁵. De eventuele overdracht van informatie via dit kanaal kan derhalve niet door de Kamer worden onderzocht.
34. Voorts zal de verdere verwerking van deze gegevens door de moeder van het kind (*in casu* het hergebruik van de gegevens uit het dossier in haar conclusies voor de familierechtbank) door de Geschillenkamer niet in aanmerking worden genomen. De klager richtte zijn klacht niet tegen de moeder van het kind, maar tegen Y1. De moeder van het kind is dus geen partij in deze zaak. De Geschillenkamer kan zich dus niet over dit punt uitspreken, ook al stelt zij vast dat beide partijen het erover eens zijn dat het gebruik van deze gegevens door de moeder van het kind in haar conclusies voor de Familierechtbank in strijd is met de geheimhoudingsplicht waaraan de stukken van het dossier zijn onderworpen.
35. De Geschillenkamer zal eerst de rechtmatigheid van de gegevensverwerking onderzoeken (deel 2). Vervolgens zal de kwestie van de informatie- en transparantieplicht en de overdracht aan derden worden onderzocht (deel 3). Ten slotte wordt ingegaan op de kwestie van de veiligheid en vertrouwelijkheid van de verwerking (deel 4).

In een tweede fase onderzoekt de zij het verzoek van de klager om de gegevens te laten wissen (punt 5).

2) De rechtmatigheid van de verwerking

36. Wat de rechtmatigheid van de verwerking betreft, roept de klager de schending in van artikel 6.1.a) en artikel 6.1.f) en het ontbreken van toestemming. Verweerster rechtvaardigt de rechtmatigheid van de verwerking op grond van artikel 6.1.b), c) en e). Artikel 6 wordt hieronder gedeeltelijk weergegeven :

⁵ Beslissing ten gronde 3/2020 van 21 februari 2020, blz. 8, (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/beslissing-ten-gronde-nr.-03-2020.pdf>)

"Artikel 6.

Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;

b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

2. De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke

verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX.

3. De rechtsgrond voor de in lid 1, punten c) en e), bedoelde verwerking moet worden vastgesteld bij:

a) Unierecht; of

b) lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is.

Het doel van de verwerking wordt in die rechtsgrond vastgesteld of is met betrekking tot de in lid 1, punt e), bedoelde verwerking noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend. Die rechtsgrondslag kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de voorschriften van deze verordening aan te passen, onder meer: De algemene voorwaarden die de rechtmatigheid regelen van de verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke; de soorten gegevens die het voorwerp zijn van de verwerking; de betrokkenen; de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; de doelbinding; de opslagperioden; en de verwerkingsactiviteiten en -procedures, waaronder maatregelen om te zorgen voor een rechtmatige en behoorlijke verwerking zoals die voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX. Het Unierecht of het lidstatelijke recht moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en moet evenredig zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel. »

37. Zoals in haar andere beslissingen, herinnert de Geschillenkamer er om te beginnen aan dat het aan de verwerkingsverantwoordelijke is om één rechtmatigheidsgrondslag aan te wijzen waarop hij zijn verwerking baseert. Deze vereiste van rechtmatige grondslag is een van de drie hoofdbeginselen - samen met die van eerlijkheid en transparantie - die hij moet toepassen (artikel 5.1.a van de AVG - toegelicht in overweging 39 van de AVG). Aangezien uit de ene of de andere rechtmatigheidsgrondslag verschillende gevolgen voortvloeien, met name wat de rechten van de betrokkenen betreft, is het niet toegestaan dat de verwerkingsverantwoordelijke zich, afhankelijk van de omstandigheden, op de ene of de andere beroept.⁶

38. Voor de Geschillenkamer is het duidelijk dat een overheidsinstelling die in het kader van haar wettelijke opdracht op verzoek van partijen of van een rechter in gezinssituaties tussenkomt met het oog op het verlenen van gespecialiseerde bijstand, een opdracht van algemeen belang vervult. Het aanleggen van een dossier met persoonsgegevens van de betrokkenen (ouders

⁶ Beslissing 28/2021 van 23 maart 2021, § 44.

en kind) vormt een gegevensverwerking die rechtstreeks verband houdt met deze opdracht van algemeen belang. Verweerder stelt dan ook terecht dat de verwerking kan worden gebaseerd op artikel 6.1.e) van de AVG. De toestemming van de klager is derhalve niet vereist opdat de verwerking rechtmatig zou zijn, temeer daar deze grondslag voor rechtmatigheid niet door de verweerder wordt aangevoerd.

39. Wat de grondslag voor de rechtmatigheid van artikel 6.1.b) betreft, vermeldt verweerder niet naar welke overeenkomst hij verwijst die de bestreden verwerking rechtvaardigt. De Geschillenkamer kan aannemen dat de betrokken overeenkomst het eerste hulptraject is dat tussen de ouders van het kind en verweerder is gesloten. Zij verwijst echter naar de uiteenzettingen in de punten 30 en 31 van deze beslissing, waaruit blijkt dat de verwerking na het verstrijken van het eerste traject is voortgezet. De rechtmatigheidsgrondslag van artikel 6.1.b) is in dit geval derhalve niet van toepassing.
40. In het geval van artikel 6.1.c) zet de verweerder niet uiteen aan welke wettelijke verplichting hij is gebonden en waaruit de betrokken verwerking zou voortvloeien. De Geschillenkamer kan er dus niet nader op ingaan.
41. Op basis van het bovenstaande blijkt dat de betwiste gegevensverwerking is gebaseerd op de rechtmatigheidsgrondslag van artikel 6.1.e). Er moet echter worden nagegaan of in dit geval aan de in dat artikel gestelde voorwaarden is voldaan. Krachtens artikel 6.3.b) en overweging 45 van de AVG moet een verwerking op grond van artikel 6.1.e) aan twee voorwaarden voldoen :
- De verwerkingsverantwoordelijke moet belast zijn met de vervulling van een opdracht van algemeen belang of een opdracht die deel uitmaakt van de uitoefening van het openbaar gezag op grond van een rechtsgrondslag, ongeacht of die in het recht van de Europese Unie dan wel in het recht van de lidstaten is vervat;
 - De doeleinden van de verwerking moeten noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht van algemeen belang of de uitoefening van het openbaar gezag.

Wettelijke basis

42. Overweging 41 verduidelijkt de kwaliteit van deze rechtsgrondslag. En wordt hierna weergegeven:

"Wanneer in deze verordening naar een rechtsgrond of een wetgevingsmaatregel wordt verwezen, vereist dit niet noodzakelijkerwijs dat een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling nodig is, onverminderd de vereisten overeenkomstig de grondwettelijke orde van de lidstaat in kwestie. Deze rechtsgrond of wetgevingsmaatregel moet evenwel duidelijk en nauwkeurig zijn, en de toepassing daarvan moet voorspelbaar zijn voor degenen op wie deze van toepassing is, zoals vereist door de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie („Hof van Justitie”) en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens”.

43. Daarom moet worden nagegaan of de rechtsgrondslag aan de opgelegde criteria voldoet. Deze norm moet juridisch bindend zijn in de nationale wetgeving. Zij moet voldoen aan de voorwaarden die door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) zijn vastgesteld op grond van artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Aangezien de verwerking binnen de werkingssfeer van het recht van de Europese Unie valt, moet de rechtsgrondslag ook in overeenstemming zijn met de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie. Volgens deze jurisprudentie moet de norm duidelijk en nauwkeurig zijn en moet de toepassing ervan voorspelbaar zijn voor de rechtzoekenden..
44. Uit de conclusies van verweerder blijkt dat hij zich bij de uitoefening van zijn opdracht op twee opeenvolgende wettelijke regelingen heeft gebaseerd. Het eerste is decreet 1 en het tweede is decreet 2, dat het vorige decreet sinds 1 januari 2019 vervangt. Deze twee teksten bieden een kader voor de opdracht van algemeen belang van de verweerder. Het is in het kader van deze twee decreten dat de interacties tussen de klager en de verweerder plaatsvonden.
45. In zijn conclusie gaat verweerder met name in op het rechtskader van decreet nr. 2 en de wijze waarop een koninklijk besluit en een omzendbrief zijn werkzaamheden regelen. Dit omvat het "verslag van het eerste contact", het "verslag van het sociaal onderzoek", die deel uitmaken van het dossier van de betrokken personen. De verweerder geeft ook aan hoe het recht van toegang tot dit dossier is geregeld. Deze wetgeving is in werking getreden op 1 januari 2019, d.w.z. na het verstrijken van het eerste hulptraject. Dit traject werd dus geregeld bij decreet 1, waarover verweerder veel minder mededeelzaam was. Hij heeft echter een artikel van dit decreet overgenomen, dat het recht van toegang tot het dossier regelt.
46. Aangezien decreet 2 momenteel van kracht is en dit sinds 1 januari 2019, is dit de wetgeving die van toepassing was op het moment van de betwiste handelingen van verweerder,

waaronder de e-mail van 10 januari 2019. Om deze redenen zal de Geschillenkamer alleen deze wetgeving onderzoeken.

47. Voor de Geschillenkamer blijkt derhalve dat de opdracht van algemeen belang een rechtsgrondslag in het nationale recht heeft. De Geschillenkamer zal derhalve onderzoeken of deze rechtsgrondslag voldoet aan de vereisten van de AVG.

Een duidelijke, precieze en voorspelbare rechtsgrondslag

48. Volgens overweging 41 moet deze rechtsgrondslag of wetgevingsmaatregel duidelijk en nauwkeurig zijn en moet de toepassing ervan voor de rechtzoekenden voorspelbaar zijn, overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie en het EVRM.
49. Het EHRM heeft in verschillende arresten, met name in het *Rotaru-arrest*⁷, dit begrip van voorspelbaarheid van de rechtsgrondslag vastgesteld. Aangezien die zaak betrekking had op bewakingssystemen van het veiligheidsapparaat van een staat, verschilt de context enigszins van de onderhavige zaak. In andere gevallen heeft het EHRM weliswaar aangegeven dat het zich door deze beginselen kan laten leiden, maar het is van oordeel dat deze vrij strikte criteria, die in de specifieke context van toezicht op telecommunicatie zijn vastgesteld en gevolgd, niet als zodanig op alle gevallen van toepassing zijn⁸.
50. Het Hof van Justitie verduidelijkt in zijn recente arrest van 20 december 2020 (vrije vertaling) "dat uit artikel 52, § 1, van het Handvest volgt dat het Handvest beperkingen op de uitoefening van die rechten toelaat, mits die beperkingen bij wet zijn gesteld, de wezenlijke inhoud van die rechten eerbiedigen en, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel, noodzakelijk zijn en daadwerkelijk beantwoorden aan door de Unie erkende doelstellingen van algemeen belang of aan de eisen van de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen".⁹ Het Hof preciseert: "Om aan het evenredigheidsvereiste te voldoen, moet een verordening duidelijke en nauwkeurige regels betreffende de werkingssfeer en de toepassing van de betrokken maatregel vaststellen en minimumvereisten opleggen, zodat de personen wier persoonsgegevens het betreft, over voldoende waarborgen beschikken om deze gegevens doeltreffend te beschermen tegen de risico's van misbruik. Die wetgeving moet naar het nationale recht juridisch bindend zijn en met name aangeven onder welke omstandigheden

⁷ Europees Hof RvM., 4 mei 2000, arrest *Rotaru-c Roemenië*.

⁸ Europees Hof RvM., 2 september 2010, arrest *Uzun c. Duitsland*, § 66.

⁹ Samengevoegde zaken C-511/18, C-512/18 en C-520/18, *La Quadrature du Net e.a.*, ECLI:EU:C:2020:791, § 121.

en onder welke voorwaarden een maatregel voor de verwerking van dergelijke gegevens kan worden aangenomen, zodat de inmenging beperkt blijft tot wat strikt noodzakelijk is.¹⁰

51. In zijn arrest *Fernandez-Martinez* heeft het EHRM eraan herinnerd dat de test van voorspelbaarheid van de wet is dat (vrije vertaling) " in de nationale wetgeving termen moeten worden gebruikt die duidelijk genoeg zijn om voor eenieder voldoende duidelijk te maken in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden de overheid bevoegd is om maatregelen te nemen die zijn door het Verdrag beschermde rechten aantasten".¹¹
52. Dit criterium van voorspelbaarheid impliceert dat bepaalde elementen van de verwerking in de rechtsgrondslag moeten worden opgenomen, met name het doel van de verwerking. Voor de Geschillenkamer staat in de onderhavige zaak de vraag centraal of deze rechtsgrondslag voorspelbaar is wat het doel ervan betreft. Dit is een van de voornaamste klachten van de klager, namelijk dat de verwerking van zijn gegevens is voortgezet zonder zijn medeweten en in strijd met het oorspronkelijke doel.
53. De rechtsgrondslag in kwestie verwijst zelden rechtstreeks naar de beginselen van het gegevensbeschermingsrecht. Veel van de essentiële elementen van de verwerking zijn niettemin rechtstreeks in de wetgeving terug te vinden. In een artikel van decreet 2 wordt de bevoegde administratie bijvoorbeeld omschreven als " de administratie Y1" , waardoor het mogelijk is de verwerkingsverantwoordelijke te identificeren.
54. De doeleinden van de verwerking, hoewel talrijk, worden verder uitgewerkt in de " Fundamentele beginselen en rechten " van het decreet, of, wat het onderhavige geval betreft, in boek 3. Decreet 2 heeft betrekking op verschillende soorten activiteiten, die een opdracht van openbaar belang met een breed actieterrain vormen. Hieruit volgt noodzakelijkerwijs dat de in dit verband verrichte verwerkingen talrijk kunnen zijn en betrekkelijk ruime doeleinden kunnen nastreven. De AVG staat een dergelijke brede normatieve verankering niet in de weg, aangezien zij "niet voor elke afzonderlijke verwerking een specifieke wettelijke bepaling vereist". Er kan worden volstaan met wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen op grond van een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of aks de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een opdracht van algemeen belang dan wel voor een opdracht in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag".¹²

¹⁰ *Idem.*, § 132.

¹¹ Europees Hof RvM, 12 juni 2014, arrest *Fernández Martínez c. Spanje*, § 117.

¹² Overweging 45 van de AVG.

55. Voorts wijst verweerder er in zijn conclusies op dat de in het kader van dit dossier verwerkte gegevens voor verschillende doeleinden worden verwerkt. Verweerder verklaart immers dat " de gegevens werden verzameld om Y1 in staat te stellen zijn taken uit te voeren, niet alleen om hulptrajecten uit te voeren, maar ook om registers van die hulp bij te houden die in eerste instantie ter beschikking staan van de betrokken kinderen"¹³. De Geschillenkamer leidt uit deze bewoordingen af dat verweerder doelt op de maatregelen van Boek 3 van decreet 2. Verweerder voegt daar later aan toe dat " het verzamelen en verwerken van gegevens in het informatieprogramma over de verleende diensten, bepaalde mechanismen in werking stelt, waaronder boekhouding. De verzamelde gegevens worden dan het bewijs van betaling, waarmee het Rekenhof bij de uitoefening van haar opdrachten rekening moet houden"¹⁴.
56. Het blijkt dus dat de verwerking verschillende afzonderlijke doeleinden heeft. Het eerste en voornaamste doel is de uitvoering van hulptrajecten, een van de opdrachten die aan verweerder bij decreet is toevertrouwd. Een tweede doel, dat hier rechtstreeks uit voortvloeit, is de documenten met betrekking tot deze hulpverlening ter beschikking van de betrokken kinderen bij te houden. Een derde doel ten slotte betreft de verwerking van gegevens voor boekhoudkundige of archiveringsdoeleinden.
57. De Geschillenkamer herinnert eraan dat volgens de aan haar voorgelegde stukken (zie punt 30) het eerste hulptraject in september 2018 is beëindigd en de verwerking van de gegevens van klager na die datum is voortgezet. De verweerder stelt dat hij zich beroept op het bestaan van een tweede hulptraject, dat hij niet kan bewijzen, om de voortzetting van die verwerking te rechtvaardigen.
58. Verweerder blijkt de in het dossier opgenomen persoonsgegevens echter ook na de afsluiting van het eerste hulptraject op 15 september 2018 te hebben verwerkt, met een ontmoeting met de klager die resulteerde in de toezending per e-mail van bepaalde hem betreffende persoonsgegevens aan de moeder van het kind (zie punt 4). Deze voortgezette verwerking kan niet worden verklaard door de twee doeleinden, namelijk het ter beschikking houden van documenten van de betrokken kinderen of de verwerking voor boekhoudkundige of archiveringsdoeleinden, aangezien de verrichte handelingen daar geen verband mee lijken te houden.
59. De Geschillenkamer preciseert dat zij niet bevoegd is om de wettigheid in de ruime zin van de handelingen van de verweerder te toetsen. In casu weet zij niet of verweerder krachtens het

¹³ Eindconclusies van de verweerder, blz. 5.

¹⁴ *Ibid.*, blz. 7.

recht van zijn werkgebied wettelijk bevoegd was om zijn opdracht voort te zetten na het verstrijken van die overeenkomst of bij gebreke van een nieuwe overeenkomst.

60. Niettemin moet worden vastgesteld dat de verwerking die na de voltooiing van het eerste traject werd voortgezet, plaatsvond in het kader van decreet nr. 2, hoewel zij niet onder een van de drie vastgestelde doeleinden viel. Hieruit volgt dat de bij decreet nr. 2 vastgestelde rechtsgrondslag niet kan worden aangemerkt als "voorspelbaar", aangezien de betrokkene bij lezing ervan niet alle omstandigheden en voorwaarden kent waaronder verweerder gerechtigd is zijn gegevens te verwerken.
61. Wegens dit gebrek aan voorspelbaarheid kan de rechtsgrondslag niet worden beschouwd als een geldige grondslag voor rechtmatigheid in de zin van artikel 6.3 van de AVG. Verweerder kan zich dus niet beroepen op artikel 6.1.e ter rechtvaardiging van de verwerking, die dus onwettig is. **Op basis van deze elementen stelt de Geschillenkamer de schending vast van de artikelen 6.1.e) juncto 6.3.**
62. Aangezien verweerder zowel in zijn conclusie als ter hoorzitting had verklaard dat het dossier zonder gevolg was afgesloten, is de Geschillenkamer voorts van mening dat de daarin opgenomen gegevens niet langer kunnen worden verwerkt in verband met het hoofddoel. De verwerking blijft beperkt tot het bijhouden van de documenten betreffende deze hulpverlening aan de betrokken kinderen of tot verwerking voor boekhoudkundige of archiveringsdoeleinden. Met andere woorden, sinds de datum waarop verweerder het dossier van klager heeft gesloten, is de gegevensverwerking strikt beperkt tot deze laatste twee doeleinden.

3) de transparantie- en informatieplicht

63. De klager beweert dat de beginselen van **informatie en transparantie** in verschillende opzichten zijn geschonden. Op grond van de artikelen 5.1.a en 13.1.e), stelt hij schending vast van het transparantiebeginsel, aangezien hij er niet van op de hoogte was dat informatie uit het dossier van Y1 zou worden doorgegeven aan de moeder van het kind en aan haar advocaat (punt a). Zonder naar specifieke artikelen van de AVG te verwijzen, benadrukte de klager herhaaldelijk dat hij van mening was dat het dossier met Y1 was afgesloten en dat er geen sprake meer was van gegevensverwerking (punt b). De klager was ook van mening dat hij niet was geïnformeerd over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en over de in artikel 13.2 vervatte elementen (punt c).

64. Verweerder geeft in zijn conclusies een uitvoerige uiteenzetting van de wettelijke bepalingen betreffende het recht van toegang van de betrokkenen tot hun dossiers in het kader van zijn interventie. Dit recht van toegang is vastgelegd in decreet 1 en decreet 2. Hij verklaart ook dat hij niet betwist dat hij onvoldoende duidelijke informatie heeft verstrekt over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de functionaris voor gegevensbescherming. In punt 3.4 van zijn conclusies gaat hij uitvoerig in op de maatregelen die sinds 2017 zijn genomen om een digitaal beleid te voeren en aan de AVG te voldoen.

a) Het verstrekken van informatie aan de moeder van het kind of haar advocaat

65. In zijn antwoord was klager van mening dat hij niet naar behoren was geïnformeerd over het feit dat veel persoonlijke informatie en gegevens over hem zouden worden doorgegeven aan de moeder van het kind, die deze vervolgens zou gebruiken in haar verklaringen voor de familierechtbank. De verweerder is van mening dat zijn gegevens door de moeder van het kind zijn verzameld toen zij gebruik maakte van haar recht van toegang, dat zowel in decreet nr. 1 als in decreet nr. 2 is bevestigd.

66. Voor de Geschillenkamer is het duidelijk dat er een recht op toegang bestaat tot stukken van het dossier. Dit recht van toegang is uitdrukkelijk bepaald en geregeld in de twee voornoemde decreten. Hoewel dit recht van toegang niet door de verweerder is vermeld, bestaat het ook op grond van artikel 15 van de AVG. Waar het hier echter om gaat, is informatie en transparantie over dit recht op toegang ten opzichte van de klager.

67. De Geschillenkamer merkt op dat de tekst van het eerste hulptraject uitdrukkelijk vermeldt dat (vrije vertaling) "*de personen die betrokken zijn bij de genomen maatregelen in kennis zijn gesteld van hun rechten en plichten, met name van de rechten die hun zijn toegekend bij de artikelen van genoemd decreet en artikel 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek*".

68. Een derde lid regelt de wijze en de kosten van verkrijging van een afschrift van het dossier.

69. Aangezien de verwijzing naar dit artikel expliciet is opgenomen in de tekst van het eerste hulptraject, is de Geschillenkamer van mening dat verweerder in dit opzicht aan zijn informatieplicht heeft voldaan en dat de klager correct is geïnformeerd over het bestaan van dit recht.

b) Het feit dat de verwerking nog gaande is

70. Zonder dit te verbinden aan een specifieke inbreuk op de AVG, bekritiseert de klager het feit dat hij er niet van op de hoogte was gebracht dat de verwerking van zijn gegevens na de afsluiting van het eerste hulptraject in september 2018 nog steeds aan de gang was. Aangezien de opdracht van algemeen belang van de verweerder, de verwerking van persoonsgegevens impliceert, is de Geschillenkamer van oordeel dat deze aangelegenheid kan worden onderzocht vanuit het oogpunt van transparantie en van het recht van de betrokkene op informatie.
71. Deze vraag hangt nauw samen met de hierboven gestelde vraag naar de voorspelbaarheid van de rechtsgrondslag (zie punt 48 e.v.). Aangezien zij echter niet over informatie beschikt waaruit blijkt dat de klager al dan niet duidelijk was geïnformeerd over de verschillende stadia van de verwerking, kan zij zich niet uitspreken over een schending van de verplichtingen inzake transparantie en informatie op dit punt.
72. De Geschillenkamer vraagt zich echter af hoe een van de partijen bij een hulptraject van verweerder zo verrast kan zijn door het optreden van verweerder, dat hij meent niet naar behoren te zijn ingelicht over het feit dat het dossier nog open stond. Bovendien is de Geschillenkamer van mening, zonder over informatie te beschikken op grond waarvan zij kan weten of dit al dan niet is gebeurd, dat de inwerkingtreding van een nieuwe wettelijke regeling die de opdracht van algemeen belang van verweerder tijdens de betwiste gegevensverwerking regelt, een verplichting tot informatieverstrekking aan klager meebrengt.
- c) Informatie over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de functionaris voor gegevensbescherming.
73. Het feit dat klager niet duidelijk is geïnformeerd over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en van de functionaris voor gegevensbescherming, wordt door verweerder niet betwist¹⁵. **De Geschillenkamer stelt derhalve op dit punt een schending van artikel 13.1.a. en b. vast.**
- 4) De veiligheid en de vertrouwelijkheid van de gegevens die de verweerder verwerkt.**
74. De kwestie van **beveiliging en vertrouwelijkheid van de gegevens** werd ook aan de orde gesteld door de klager, die van mening was dat er een inbreuk was gepleegd op artikel 5.1.a) en artikel 25 van de AVG.

¹⁵ Eindconclusies, blz. 11.

75. In wezen was de klager van mening dat er sprake was geweest van een schending van de vertrouwelijkheids- en veiligheidsverplichtingen, omdat zijn persoonsgegevens buiten zijn medeweten waren doorgegeven aan de moeder van het kind en haar advocaat, en dat hij dit pas had ontdekt toen de conclusies in de familierechtbank werden voorgelezen. Hij voegt daaraan toe dat Y1 niet de nodige voorzorgsmaatregelen als bedoeld in artikel 25.2 van de AVG heeft genomen, aangezien dezelfde personen zonder zijn tussenkomst toegang hadden tot zijn persoonsgegevens. Evenzo is hij van mening dat de door verweerder getroffen maatregelen ontoereikend zijn, aangezien zij niet hebben voorkomen dat de persoonsgegevens in strijd met zijn privacybeleid in het kader van andere gerechtelijke procedures zijn gebruikt. Deze beschuldigingen hebben betrekking op verschillende persoonsgegevens van klager die zich in het dossier van verweerder bevinden, zoals de gegevens in de e-mail van 10 januari 2019, de tekst van de overeenkomst voor het eerste hulptraject, alsmede andere persoonsgegevens die zijn opgenomen in de stukken die bij de familierechter zijn ingediend.
76. Verweerder gaat in zijn conclusies niet specifiek in op de grieven met betrekking tot artikel 25, ondanks het feit dat de klager dit artikel specifiek vermeldde. Over de beveiliging en de vertrouwelijkheid van de gegevens heeft verweerder evenwel ter hoorzitting een verklaring afgelegd waarin hij de maatregelen toelichtte die waren genomen om de vertrouwelijkheid van het dossier te waarborgen (zie punt 26). Hij wees er met name op dat alle bladen waren voorzien van een vertrouwelijkheidsclausule en dat deze vertrouwelijkheid vanaf het begin van de procedure regelmatig aan de betrokkenen werd herinnerd.
77. Het artikel 25 van de AVG waarnaar wordt verwezen, is hieronder opgenomen :

Art. 25.

Gegevensbescherming door ontwerp en gegevensbescherming door standaardinstellingen

1. Rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, en de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking alsook met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen welke aan de verwerking zijn verbonden, treft de verwerkingsverantwoordelijke, zowel bij de bepaling van de verwerkingsmiddelen als bij de verwerking zelf, passende technische en organisatorische maatregelen, zoals pseudonimisering, die zijn opgesteld met als doel de gegevensbeschermingsbeginselen, zoals minimale gegevensverwerking, op een doeltreffende manier uit te voeren en de nodige waarborgen in de verwerking in te bouwen ter naleving van de voorschriften van deze verordening en ter bescherming van de rechten van de betrokkenen.

2. De verwerkingsverantwoordelijke treft passende technische en organisatorische maatregelen om ervoor te zorgen dat in beginsel alleen persoonsgegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor elk specifiek doel van de verwerking. Die verplichting geldt voor de hoeveelheid verzamelde persoonsgegevens, de mate waarin zij worden verwerkt, de termijn waarvoor zij worden opgeslagen en de toegankelijkheid daarvan. Deze maatregelen zorgen met name ervoor dat persoonsgegevens in beginsel niet zonder menselijke tussenkomst voor een onbeperkt aantal natuurlijke personen toegankelijk worden gemaakt.

3. Een overeenkomstig artikel 42 goedgekeurd certificeringsmechanisme kan worden gebruikt als element om aan te tonen dat aan de voorschriften van de leden 1 en 2 van dit artikel is voldaan.

78. Zoals zij reeds heeft vastgesteld, lijdt het voor de Geschillenkamer geen twijfel dat de klager, de moeder van het kind en het kind recht hebben op toegang tot het door verweerder behandelde dossier. De moeder van het kind had dus het recht om dit dossier te raadplegen en er zelfs een kopie van te krijgen, overeenkomstig de bepalingen in de twee bovengenoemde decreten en overeenkomstig artikel 15.3 van de AVG. Bovendien moesten sommige stukken van het dossier uit de aard der zaak aan de klager en de moeder van het kind worden toegezonden. Dit is met name het geval met de overeenkomst over het eerste hulptraject (zie punt 30).

79. Zoals de verwerende partij heeft opgemerkt, worden deze gegevens echter als vertrouwelijk beschouwd en kunnen zij niet in andere procedures worden gebruikt. Zowel klager als verweerder zijn het erover eens dat de moeder van het kind de gegevens heeft gebruikt op een wijze die onregelmatig zou zijn, aangezien zij deze heeft gebruikt in haar verklaringen voor de familierechtbank. Zoals gezegd, is de Geschillenkamer niet geroepen om zich uit te spreken over het al dan niet rechtmatige karakter van de gegevensverwerking die de moeder van het kind verrichte (zie punt 34). Niettemin kan de Kamer nagaan of de verweerder, als verwerkingsverantwoordelijke, de nodige technische en organisatorische maatregelen heeft ingevoerd om de eerbiediging van de rechten van de betrokkenen te waarborgen of de toegankelijkheid van persoonsgegevens te beperken (artikel 25.2 van de AVG).

80. Zoals zij in haar Beslissing 74/2020 van 24 november 2020 heeft vastgesteld, is "de bedoeling van gegevensbescherming door ontwerp, [...] het beschermen van de rechten van betrokkenen en verzekeren dat de bescherming van hun persoonsgegevens eigen ('ingebouwd') is aan de verwerking. Belangrijk hierbij is dat de 'passende maatregelen' die een verwerkingsverantwoordelijke dient te nemen, ertoe strekken dat de principes inzake

gegevensbescherming op effectieve wijze worden ingebouwd opdat de risico's op inbreuken op de rechten en vrijheden van betrokkenen worden beperkt."¹⁶

81. Bij de afweging van zijn bezwaren wenst de Geschillenkamer onderscheid te maken tussen de persoonsgegevens in de e-mail van 10 januari 2019 (punt a), de persoonsgegevens in de tekst van het hulptraject (punt b) en de persoonsgegevens in de stukken voor de familierechter (punt c). Ten slotte zal zij een eventuele beperking van het recht van toegang overwegen om de rechten van de klager te vrijwaren (punt d).
- a) De persoonsgegevens in de e-mail van 10 januari 2019
82. De informatie in de e-mail van 10 januari is zonder twijfel persoonlijke informatie betreffende de klager. Deze gegevens maken deel uit van het dossier dat door Y1 wordt verwerkt. Zoals in punt 3 hierboven is vastgesteld, heeft de moeder van het kind, als partij in de Y1-procedure, recht op toegang tot het dossier.
83. De Deontologische Commissie bracht hierover een advies uit¹⁷. In het bijzonder wordt gesteld "dat een boodschap waarin aan een ouder, zonder verdere contextualisering of nuancering, informatie wordt verstrekt over de houding van de andere ouder, naar aanleiding van een gesprek met de afgevaardigde, niet noodzakelijkerwijs bevorderlijk is voor de ontwikkeling van de ontvangers van de hulp voor het voorkomen van hun ontwrichting ", hetgeen een plicht is op grond van artikel 7.3. van de Deontologische Code.
84. Bovendien is de Deontologische Commissie van oordeel dat de boodschap in kwestie "getuigt van een gebrek aan voorzichtigheid door de ontvanger van de boodschap niet te herinneren aan het vertrouwelijke karakter van de meegedeelde informatie en aan het verbod om zich daarop te beroepen in een andere procedure dan die betreffende de hulpmaatregel die het voorwerp van de zaak vormt".
85. De raadsman van de verweerder gaf toe dat er een deontologisch probleem kan zijn geweest bij het verzenden van de e-mail. Misschien had de mededeling beter omkaderd moeten zijn en een herinnering aan de geheimhoudingsplicht moeten bevatten. Voor de advocaat is het dus een deontologisch probleem in de communicatie, maar niet een probleem met betrekking tot de AVG. Tijdens de hoorzitting verwees de functionaris voor gegevensbescherming van de verweerder naar een "foutje" betreffende deze e-mail.

¹⁶ Beslissing 74/2020 van 24 november 2020, § 132.

¹⁷ Deontologische Commissie, Advies 216, 15 januari 2019.

86. Hoewel niet wordt betwist dat deze persoonsgegevens deel uitmaakten van het dossier waartoe de moeder van het kind toegang had, impliceert dit niet dat zij automatisch aan haar moeten worden doorgegeven zonder dat de betrokkene daarvan op de hoogte is. Het feit dat deze toezending door een medewerker van de verantwoordelijke geschiedt zonder inachtneming van de vertrouwelijkheidsregels, hoewel dit volgens verweerder een gebruikelijke regel is, maakt inbreuk op de rechten van de betrokkene.
87. Om de hierboven uiteengezette redenen is de Geschillenkamer van mening dat de toezending van de persoonsgegevens van klager per e-mail, op initiatief van verweerder en zonder dat aan de vertrouwelijkheidsregels is herinnerd, een schending van het vertrouwelijkheidsbeginsel oplevert. De Geschillenkamer merkt op dat verweerder deze vergissing ter hoorzitting heeft erkend.
88. Bovendien merkt de Geschillenkamer op dat verweerder in dit geval op eigen initiatief persoonsgegevens betreffende klager aan de moeder van het kind heeft doorgegeven, hetgeen per definitie niet kan worden opgevat als een uitoefening van het recht van toegang, dat op initiatief van de betrokkene moet worden uitgeoefend. Ervan uitgaande dat deze informatie aan de moeder van het kind werd verstrekt met het oog op transparantie, is er geen reden waarom dezelfde transparantie niet zou zijn toegepast op de klager, die geen afschrift van de e-mail ontving en niet werd ingelicht over het feit dat deze was verzonden. Het feit dat een e-mail, zoals de onderhavige, waarin de moeder van het kind zonder medeweten van klager wordt ingelicht over de inhoud van een gesprek dat verweerder met laatstgenoemde heeft gevoerd, levert een duidelijk probleem van vertrouwelijkheid op.
89. Om de hierboven uiteengezette redenen concludeert **de Geschillenkamer dat verweerder artikel 25, § 1 en 2, heeft geschonden door zich niet te houden aan de technische en organisatorische maatregelen die hij zelf had ingevoerd om de eerbiediging van de rechten van de betrokkenen te waarborgen, of aan de maatregelen die waren bedoeld om de toegankelijkheid van persoonsgegevens te beperken.**
- b) De persoonsgegevens in de tekst van de overeenkomst voor het eerste hulptraject van september 2017 tot september 2018
90. Met betrekking tot de tekst van het eerste hulptraject, die reeds eerder is beschreven (zie punt 30), merkt de Kamer op dat deze wel degelijk een vertrouwelijkheidsclausule bevat die herinnert aan de mogelijkheden van toegang tot het dossier, door te specificeren dat het "niet mag worden gebruikt in een andere procedure dan die welke betrekking heeft op de

steunmaatregel die het voorwerp uitmaakt van het dossier". Deze clause blijkt op elk blad te staan, zoals de verweerder ter hoorzitting heeft verklaard.

91. Een kopie van dit document werd door de klager aan de GBA verstrekt toen hij zijn klacht indiende. Deze kan dus niet redelijkerwijs aanvoeren dat hij niet wist dat zijn informatie zou worden doorgegeven aan de moeder van het kind, aangezien zij zelf partij is bij de overeenkomst. Het is volkomen logisch dat zij een kopie van dit document ter ondertekening heeft ontvangen. De Geschillenkamer stelt op dit punt dus geen schending van het vertrouwelijkheidsbeginsel vast.

c) Andere gegevens uit het dossier van Y1 vermeld in de samenvatting van de conclusies van de moeder van het kind

92. De klager betwist ook de doorgifte van aanvullende informatie uit het dossier van Y1 die werd gebruikt in de eindconclusies van de moeder van het kind voor de familierechtbank. De uittreksels van dit document die de klager onder de aandacht van de Geschillenkamer heeft gebracht, zijn fragmentarisch. Verschillende zinnen lijken echter te verwijzen naar de klager. Een volledige zin waarin de klager wordt genoemd, is in zijn geheel te lezen. Talrijk zijn de verwijzingen naar de bevindingen of opmerkingen van de verweerder. Een document met de titel "balans Y1 van 28 september 2017" is opgenomen in de inventaris van bewijsstukken.

93. In een voetnoot bij het uittreksel uit de samenvatting van het conclusies voor de Familierechtbank staat dat de in de conclusies vervatte elementen afkomstig zijn uit het dossier van Y1. Deze voetnoot luidt als volgt:

"De hierin beschreven elementen staan in het Y1-dossier (dat niet kan worden overgelegd, maar waarvan de samenvatting in de conclusies kan worden opgenomen), dat in hun kantoren kan worden geraadpleegd en dat niet vertrouwelijk is zoals de heer X beweert, en waartoe hij ook toegang had kunnen krijgen indien hij daarom had verzocht."

94. Zoals reeds herhaaldelijk is gezegd, is het recht van de partijen op toegang tot het dossier duidelijk vastgelegd in de desbetreffende wetgeving, alsook in de AVG. Het is dan ook normaal dat de partijen, met inbegrip van de moeder van het kind, toegang hebben gehad tot het dossier. Al deze wetten voorzien ook in een recht op een kopie van het dossier, hetgeen in overeenstemming is met de AVG (zie punt 68). De Geschillenkamer kan derhalve in dit verband geen specifieke schending van artikel 25 vaststellen.

d) Een mogelijke beperking van het toegangsrecht

95. De Geschillenkamer wenst evenwel een aantal opmerkingen te maken over dit punt. Op basis van het dossier is zij van oordeel dat het risico bestaat dat de gegevens, ondanks de vertrouwelijkheidsclausules, worden hergebruikt in andere procedures dan die voor de verweerder. Dit risico is nog groter indien het verzoek om toegang tot het dossier wordt gedaan door een van de ouders, terwijl het echtpaar in een echtscheidingsprocedure verwickeld is. In de onderhavige zaak waren de getroffen maatregelen ontoereikend, aangezien volgens beide partijen de moeder van het kind de vertrouwelijkheid daadwerkelijk heeft geschonden. Om die reden verzocht klager verweerder zijn gegevens te wissen (zie punten 5 en 104). Om aan het verzoek van de klager te voldoen, is de geschillenkamer van oordeel dat verweerder aanvullende maatregelen moet overwegen om de vertrouwelijkheidsclausule te doen naleven en het risico op schending van die clausule te verminderen.
96. Zij herinnert er met name aan dat in artikel 15.4 van de AVG het volgende is bepaald: " Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen". De verweerder kan dus weigeren een kopie van de stukken van het dossier te verstrekken indien hij het risico van oneigenlijk hergebruik van zijn stukken te groot acht of indien een van de partijen reeds gebruik heeft gemaakt van de stukken op een wijze die in strijd is met de vertrouwelijkheidsclausule.
97. Anderzijds, in verband met de afbakening van de doeleinden van de verwerking (zie punt 54 e.v.) en transparantie over het al dan niet voortduren van de verwerking (zie punt 70 e.v.), is de Geschillenkamer van mening dat de precieze modaliteiten van de raadpleging moeten kunnen worden aangepast aan de specifieke status van het dossier, naargelang deze als een open dan wel als een afgesloten dossier wordt beschouwd.
98. De Geschillenkamer is van oordeel dat het recht van de moeder van het kind op toegang tot deze persoonsgegevens in het dossier moet worden afgewogen tegen het recht van de klager op bescherming van zijn persoonsgegevens en in het bijzonder zijn recht op vertrouwelijkheid van zijn gegevens. Aangezien de gegevens van deze twee betrokkenen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, is het in de praktijk moeilijk om de eerste het voordeel van zijn recht van toegang te verlenen zonder inbreuk te maken op de rechten van de tweede, met name het recht op vertrouwelijkheid van zijn gegevens.
99. Bijgevolg beslist de Geschillenkamer dat, gelet op de reeds vastgestelde schending van de vertrouwelijkheid van de gegevens van klager (zie punt 89), voorrang moet worden gegeven aan de eerbiediging van zijn rechten boven het recht van toegang van de moeder van het kind, en dat laatstgenoemde toegang derhalve moet worden beperkt.

100. De Geschillenkamer merkt evenwel op dat verweerder in zijn conclusies verwijst naar de hervorming van het toegangsrecht die is doorgevoerd in het kader van het decreet 2. Zij verwijst naar de toelichting bij het decreet, waarin de overwegingen worden toegelicht die hebben geleid tot een hervorming van het recht op toegang tot het dossier in decreet nr. 2 en waarin melding wordt gemaakt van de verzoeken van talrijke instellingen om dit recht op informatie en op toegang tot het dossier te versterken.
101. Om met deze factoren rekening te houden en gelet op de gevoeligheid van de zaak, acht de Geschillenkamer het niet passend om de verweerder op te leggen eenzijdig het recht van toegang van de moeder van het kind te beperken. Zij verzoekt verweerder dan ook haar mee te delen of het haalbaar is een dergelijke beperking op te leggen. Dit zou, zolang het dossier zonder gevolg is afgesloten, inhouden dat het recht van toegang tot het dossier wordt beperkt tot het betrokken kind, teneinde de rechten van de klager en de vertrouwelijkheid van zijn persoonlijke gegevens te vrijwaren.
102. Voorts herinnert de Geschillenkamer eraan, zoals zij eerder heeft geconcludeerd, dat het dossier, nu het zonder gevolg is afgesloten, alleen nog kan worden verwerkt voor de overige doeleinden, te weten de raadpleging door het kind van zijn dossier en de bewaring voor boekhoudkundige of archiveringsdoeleinden.

5) Het verzoek om de gegevens te wissen (Artikel 17 AVG)

- a) Het recht op gegevenswissing

103. Zoals hierboven vermeld, heeft het verzoek van klager om wissing betrekking op alle persoonsgegevens van klager en van zijn zoon, die in de databanken en andere archieven van het Y1 zouden zijn opgenomen. Het is gebaseerd op artikel 17 van de AVG, dat hieronder gedeeltelijk wordt weergegeven:

Artikelen 17. Recht op gegevenswissing ("recht op vergetelheid")

- 1. De betrokkene heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen en de verwerkingsverantwoordelijke is verplicht persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer een van de volgende gevallen van toepassing is:*

a) de persoonsgegevens zijn niet langer nodig voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt;

b) de betrokkene trekt de toestemming in waarop de verwerking overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt a), of artikel 9, lid 2, punt a), berust, en er is geen andere rechtsgrond voor de verwerking;

c) de betrokkene maakt overeenkomstig artikel 21, lid 2, bezwaar tegen de verwerking, en er zijn geen prevalerende dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking, of de betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking overeenkomstig artikel 21, lid 2."

d) de persoonsgegevens zijn onrechtmatig verwerkt;

e) de persoonsgegevens moeten worden gewist om te voldoen aan een in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

f) de persoonsgegevens zijn verzameld in verband met een aanbod van diensten van de informatiemaatschappij als bedoeld in artikel 8, lid 1.

2. *Wanneer de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens openbaar heeft gemaakt en overeenkomstig lid 1 verplicht is de persoonsgegevens te wissen, neemt hij, rekening houdend met de beschikbare technologie en de uitvoeringskosten, redelijke maatregelen, waaronder technische maatregelen, om verwerkingsverantwoordelijken die de persoonsgegevens verwerken, ervan op de hoogte te stellen dat de betrokkene de verwerkingsverantwoordelijken heeft verzocht om iedere koppeling naar, of kopie of reproductie van die persoonsgegevens te wissen.*

3. *De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing voor zover verwerking nodig is:*

a) voor het uitoefenen van het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht op informatie;

b) voor het nakomen van een in een het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend;

[...] »

104. De klager verzoekt in de eerste plaats om deze gegevenswissing vanwege de deontologische fout die naar zijn mening werd begaan¹⁸.
105. In antwoord op deze klacht is de verweerder in zijn conclusies van oordeel dat hij niet kan ingaan op het verzoek van de klager om gegevens te laten wissen, aangezien zijn gegevens noodzakelijk zijn om te voldoen aan een wettelijke verplichting of om een opdracht van algemeen belang te vervullen, zoals bepaald in artikel 17.3.b).
106. Verweerder wijst erop dat de gegevens door Y1 zijn verzameld met het oog op de uitvoering van zijn opdrachten. In het belang van de kinderen moeten deze documenten worden bewaard, zodat het dossier binnen de dienst kan worden opgezocht. Het wissen van deze gegevens zou de verweerder beletten zijn taken uit te voeren en zou bepaalde meerderjarige kinderen het recht ontnemen op toegang tot documenten die hen betreffen.
107. De verweerder haalt als zodanig een passage van decreet 2 aan.
108. Volgens de verwerende partij is deze bewaring van gegevens voor sommige kinderen soms de enige manier om inzicht te krijgen in hun levensgeschiedenis en om toegang te krijgen tot informatie over hun jeugd. Hij voegt daaraan toe dat die toegang tot het dossier op elk moment beschikbaar moet zijn " ook na de afsluiting van dossiers en tenlasteneming die werden uitgevoerd krachtens het Wetboek.
109. Bovendien voegt verweerder daaraan toe dat klager niet het alleenouderlijk gezag over zijn zoon heeft, en dat het verzoek dus in beginsel door beide ouders, die gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben, moet worden ingediend. Hij voegt daaraan toe dat de verwerking van de gegevens in het dossier ook noodzakelijk is voor de twee andere doeleinden (boekhouding en archivering, zie punt 54 e.v.)
110. In zijn antwoord verklaart de klager dat hij zijn verzoek om uitwissing van gegevens om de volgende redenen indient:
- De gegevens zijn niet langer nodig aangezien het eerste hulptraject is afgesloten (artikel 17.1.a) van de AVG),
 - Hij trekt zijn toestemming in waarop de verwerking volgens hem is gebaseerd, in (artikel 17.1.b van de AVG),
 - De gegevens zijn onrechtmatig verwerkt wegens de kennelijke schending van de vertrouwelijkheid waaraan deze gegevens onderworpen zijn (artikel 17.1.d) van de AVG).

¹⁸ Brief van de verweerder van 14 juni 2019.

111. Hij wijst er ook op dat voor de verwerking van de gegevens van zijn zoon de toestemming vereist van beide ouders die beschikken over het ouderlijk gezag. De intrekking van de toestemming van een ouder leidt derhalve tot het ontbreken van een geldige toestemming voor de verwerking.
112. Hij voegt daaraan toe dat Y1 geen daadwerkelijke hulp heeft verleend en dat zijn tussenkomst beperkt is gebleven tot de kennisgeving van een overeenkomst met betrekking tot het eerste hulptraject van 18 september 2017 en dat er van de zijde van verweerder geen concrete actie is ondernomen. Hij vroeg zich dan ook af welk belang zijn zoon erbij zou hebben om in de toekomst zijn archieven te raadplegen, aangezien hij nooit contact had gehad met de verweerder. Het concludeert dat niets de verweerder ervan weerhoudt de gegevens te anonimiseren indien hij deze voor statistische doeleinden wenst te bewaren.
113. In zijn repliek antwoordt de verweerder aan de klager dat de begunstigde van het toegangsrecht het kind zelf is en dat het besluit om al dan niet de archieven te raadplegen bij hem berust. Het feit dat klager het onwaarschijnlijk acht dat zijn zoon de archieven ooit zal raadplegen, kan volgens verweerder geen rechtvaardiging zijn voor het wissen van de gegevens.
114. Voor de Geschillenkamer gaat het dus om het onderzoek van twee verschillende kwesties. De eerste vraag is of de klager als enige kan verzoeken om de persoonsgegevens van zijn zoon te wissen. De tweede betreft de toepasselijkheid van artikel 17.3.b) in de onderhavige omstandigheden, zoals ingeroepen door de verweerder. De tweede betreft de toepasselijkheid van artikel 17, lid 3, sub b, in de onderhavige omstandigheden, zoals ingeroepen door verweerder.
- [...]
- b) "voor het nakomen van een in een het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend;"

De toepassing van artikel 17.3.b betekent dat de klager zich niet kan beroepen op artikel 17.1. a.,b. en d.

115. De eerste vraag betreft de uitoefening van het recht van de zoon op het wissen van gegevens door zijn vader (de klager). Verweerder voert in dit verband aan dat, aangezien hij niet de

enige houder is van het ouderlijk gezag over zijn zoon, de klager niet als enige het recht op wissing van zijn persoonsgegevens kan uitoefenen. Voor de uitoefening van dit recht is de toestemming van beide ouders vereist, die gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben. De klager voerde aan dat voor de verwerking van de persoonsgegevens van zijn zoon de toestemming van beide ouders vereist was. De intrekking van de toestemming door een van de ouders heeft derhalve de nietigheid van die toestemming tot gevolg. Deze intrekking van de toestemming maakt het derhalve mogelijk het recht op wissing uit te oefenen op grond van artikel 17.1.b.

116. Voor de Geschillenkamer moet de kwestie van de toestemming als grondslag voor de rechtmatigheid en bijgevolg voor de uitoefening van het recht om gegevens te laten wissen op grond van artikel 17.1.b worden onderscheiden van de kwestie van de geldige uitoefening door een ouder van het recht om gegevens van een kind te laten wissen.

117. Zoals reeds is uiteengezet, is in het onderhavige geval de gegevensverwerking die de verweerder heeft verricht, niet gebaseerd op de toestemming van de betrokkene, maar op artikel 6.1.e) (zie punt 38). De Geschillenkamer zal zich dus alleen buigen over de vraag of een ouder namens een kind rechtsgeldig het recht op wissing heeft uitgeoefend.

118. Deze vraag is van groot belang in het geval van het recht op wissing. In tegenstelling tot de andere rechten waarin de artikelen 15 tot en met 22 voorzien, wordt het recht om gegevens te wissen uitgeput door de uitoefening ervan. Het maakt het ook onmogelijk de andere in de artikelen 15 tot en met 22 genoemde rechten uit te oefenen, aangezien deze de verwerking van persoonsgegevens vereisen die door de uitoefening van het in artikel 17 bedoelde recht zullen zijn gewist. Het recht om gegevens te wissen is uit de aard der zaak een eenmalig en definitief recht. Deze twee kenmerken vereisen derhalve een zekere waakzaamheid wanneer een persoon met ouderlijk gezag beweert dit recht namens een minderjarige uit te oefenen.

119. Gelet op deze kenmerken is de Geschillenkamer van oordeel dat de uitoefening van het recht op het wissen van gegevens van een minderjarige in de eerste plaats toekomt aan de minderjarige zelf, in zijn hoedanigheid van betrokkene¹⁹. Indien de minderjarige betrokkene niet over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt om dit recht uit te oefenen, kan het worden uitgeoefend door de houders van het ouderlijk gezag. Deze uitoefening moet geschieden in overeenstemming met de regels betreffende het ouderlijk gezag en uitsluitend in het belang van het kind.

¹⁹ Artikel 17.1 van de AVG begint inderdaad als volgt: "De **betrokkene** heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging **wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen**". (De Geschillenkamer zet in vetjes).

120. De Geschillenkamer merkt in de onderhavige zaak op dat het verzoek tot wissing niet door het kind, maar door zijn vader is gedaan. Uit het dossier blijkt dat de vader dit verzoek alleen indient, d.w.z. zonder de toestemming van de moeder van het kind, die de gezamenlijke houder van het ouderlijk gezag blijkt te zijn. De klager heeft ook niet gemotiveerd waarom het wissen van de gegevens in het belang van zijn zoon zou zijn. In casu lijkt niet te zijn voldaan aan de voorwaarden voor de uitoefening van het recht van wissing door een van de ouders namens het kind.

121. Aangezien het verzoek van klager niet alleen betrekking had op de gegevens van zijn zoon, maar ook op zijn eigen persoonsgegevens, moet dit verzoek op dit laatste punt nader worden onderzocht. In dit licht moet de Geschillenkamer onderzoeken of de in artikel 17.3 voorziene uitzondering op de onderhavige zaak van toepassing is.

122. Zoals de Geschillenkamer reeds heeft uiteengezet (zie punt 38), vervult de verweerder een opdracht van algemeen belang. Het samenstellen van een dossier met persoonsgegevens van de betrokkenen (de ouders en het kind) vormt een gegevensverwerking die rechtstreeks verband houdt met deze opdracht van algemeen belang in de zin van artikel 17, lid 3, onder b). Het wissen van zijn gegevens zou een duidelijke schending van de opdracht van algemeen belang van verweerder vormen, aangezien hij daardoor geen achtergrondinformatie meer zou hebben over de situatie van de gezinnen die door deze dienst zijn gevolgd. Deze achtergrond is voor de verweerder van essentieel belang om zich een juist beeld te kunnen vormen van de gezinssituatie van de aan hem toevertrouwde personen. In het algemeen is het niet onmogelijk dat op de verweerder verscheidene jaren na een eerste interventie opnieuw beroep op hem wordt gedaan voor dezelfde gezinssituatie. Het wissen van de gegevens van een betrokkene op het moment van de eerste interventie zou het vermogen van Y1 om zijn opdracht van openbaar belang naar behoren uit te voeren, ernstig aantasten.

123. Hieruit volgt dat de klager zich wegens de toepassing van artikel 17.3.b), niet kan beroepen op een van de in artikel 17.1 of 17.2, bedoelde gronden om te verzoeken dat de hem betreffende gegevens worden gewist.

b) De antwoordtermijn van de verwerkingsverantwoordelijke

124. Klager is ook van mening dat de verwerkingsverantwoordelijke pas na een periode van 6 maanden en de verzending van een e-mail (op 9 mei 2019) en twee brieven van advocaten (waarvan de eerste op 14 juni 2019 werd verzonden) op zijn verzoek om wissing heeft

gereageerd, wat in strijd zou zijn met artikel 12.3 van de AVG, waarin een maximumtermijn van een maand is vastgesteld.

125. De verweerder voert aan dat de Deontologische Commissie een onafhankelijke commissie is die tot taak heeft adviezen uit te brengen over deontologische aangelegenheden in deze sector. Aangezien het verzoek tot wissing volgens verweerder niet aan de juiste persoon was gericht, kon deze geen nuttige actie ondernemen.

126. De Geschillenkamer merkt op dat de twee per post verstuurd verzoeken tot wissing aan de Deontologische Commissie waren gericht²⁰. De Commissie heeft op 5 juli 2019 aan de advocaten van klager geantwoord dat zij zich niet bevoegd achtte om op het verzoek van klager te antwoorden en dat zij niet bevoegd was voor het verzoek om wissing (zie punt 6 en voetnoot 2).

127. De Geschillenkamer is van oordeel dat van een betrokkene niet kan worden verwacht dat hij zich systematisch tot de binnen een instelling aangewezen persoon wendt om zijn rechten uit te oefenen. Dit betekent echter niet dat de betrokkene zich niet moet wenden tot de instelling die de verwerkingsverantwoordelijke is.

128. De Kamer is van oordeel dat in casu niet noodzakelijk aan deze voorwaarde is voldaan, aangezien klager zich heeft gewend tot een deontologische commissie die waarschijnlijk niet verantwoordelijk was voor de verwerking en die op 5 juli, d.w.z. binnen een maand na de eerste brief, te kennen heeft gegeven dat zij niet bevoegd was om het verzoek van klager om wissing te behandelen.

De Geschillenkamer kan derhalve op dit punt geen schending van artikel 12.4 vaststellen.

129. De Geschillenkamer merkt echter op dat het verzenden van twee verschillende e-mails aan respectievelijk klager en zijn advocaten, waarvan de tweede een antwoord op het wissingsverzoek bevatte maar niet de eerste, het er voor klager zeker niet eenvoudiger op maakt om het aan zijn dossier gegeven gevolg te begrijpen.

130. De Geschillenkamer is tevens van mening dat de in punt 73 van deze beslissing vastgestelde schendingen van de informatie- en transparantieplichting er in belangrijke mate toe kunnen hebben bijgedragen dat klager zich tot de verkeerde instelling heeft gewend. Correcte

²⁰ Aangezien de Geschillenkamer geen toegang heeft gehad tot de e-mail van 9 mei 2019, kan zij de inhoud ervan niet onderzoeken en weet zij niet of deze reeds een verzoek tot wissing bevatte. zie hiervoor voetnoot 1 en 2 hierboven. Voorts stelt de Deontologische Commissie in haar brief van 8 januari 2020 dat deze e-mail geen verzoek tot wissing bevatte. De eerste zekere datum voor het verzoek om wissing moet daarom worden beschouwd als deze die op 14 juni 2019 is verzonden.

informatie over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de functionaris voor gegevensbescherming zou het voor de klager ongetwijfeld gemakkelijker hebben gemaakt om zijn rechten uit te oefenen.

6) Over de corrigerende maatregelen en straffen

131. Krachtens artikel 100 WOG heeft de Geschillenkamer de bevoegdheid om:

- 1° een klacht te seponeren;
- 2° de buitenvervolginstelling te bevelen;
- 3° een opschorting van de uitspraak te bevelen;
- 4° een schikking voor te stellen;
- 5° waarschuwingen en berispingen te formuleren;
- 6° te bevelen dat wordt voldaan aan de verzoeken van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen;
- 7° te bevelen dat de betrokkene in kennis wordt gesteld van het veiligheidsprobleem;
- 8° te bevelen dat de verwerking tijdelijk of definitief wordt bevroren, beperkt of verboden;
- 9° te bevelen dat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht;
- 10° de rechtzetting, de beperking of de verwijdering van gegevens en de kennisgeving ervan aan de ontvangers van de gegevens te bevelen;
- 11° de intrekking van de erkenning van certificatie-instellingen te bevelen;
- 12° dwangsommen op te leggen;
- 13° administratieve geldboeten op te leggen;
- 14° de opschorting van grensoverschrijdende gegevensstromen naar een andere Staat of een internationale instelling te bevelen;
- 15° het dossier over te dragen aan het parket van de procureur des Konings te Brussel, die het in kennis stelt van het gevolg dat aan het dossier wordt gegeven;
- 16° geval per geval te beslissen om haar beslissingen bekend te maken op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

132. De Geschillenkamer herinnert eraan dat zij, overeenkomstig artikel 221, 2°, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, aan verweerder geen geldboete kan opleggen, aangezien deze laatste een overheidsinstantie is in de zin van artikel 5, 1°, van diezelfde wet.

133. Op basis van de hierboven uiteengezette elementen heeft de Geschillenkamer een schending vastgesteld van de artikelen 6.1.e) *juncto* 6.3, 13.1.a en b), alsmede van de artikelen 25.1 en 25.2 van de AVG

134. Wat de schending betreft van de artikelen 6.1.e) *juncto* is de Geschillenkamer er zich van bewust dat verweerder verplicht is deze wettelijke opdrachten op zijn werkterrein uit te voeren. Zij is van mening dat de verwerende partij niet aansprakelijk kan worden gesteld voor de tekortkomingen van de rechtsgrondslag die haar bepaalde opdrachten oplegt of toevertrouwt. Om de uitoefening van een essentiële opdracht van openbare dienst niet onevenredig te verstoren, heeft de Geschillenkamer besloten geen opschorting of onderbreking van de verwerking te gelasten, zoals is toegestaan bij artikel 100, §1, 8° van de WOG.
135. Niettemin is zij van mening dat de grondslag van de rechtmatigheid in overeenstemming moet worden gebracht met de hierboven uiteengezette criteria van voorspelbaarheid (zie punten 48 e.v.). De Gegevensbeschermingsautoriteit zal daartoe contact opnemen met de wetgever en/of de regering van de gefederaliseerde eenheid.
136. De inbreuken op artikel 13.1.a. en b) zijn door verweerder duidelijk erkend. De Geschillenkamer is niet in staat te bepalen of deze schending alleen de klager betrof dan wel alle betrokken personen ten aanzien van wie deze artikelen moesten worden nageleefd.
137. De Geschillenkamer heeft ook een duidelijke schending vastgesteld van de artikelen 25.1 en 25.2 van de AVG. Zij merkt evenwel op dat verweerder heeft erkend dat de verwerking niet was onderworpen aan de noodzakelijke technische en organisatorische maatregelen. Volgens de verweerder is dit probleem als zodanig onderkend en zijn de nodige maatregelen genomen.
138. Concluderend en gelet op alle omstandigheden van het geval is de Geschillenkamer van oordeel dat de berisping (d.w.z. de in artikel 58.2.b) van de AVG bedoelde corrigerende maatregelen) in dit geval de doeltreffende, evenredige en afschrikkende sanctie is die ten aanzien van de verweerder noodzakelijk is²¹.
139. In aansluiting op hetgeen zij eerder heeft uiteengezet (zie punt 95 e.v.), verzoekt zij de verweerder tevens haar mee te delen of het haalbaar is om, zolang het dossier van de klager bij de verweerder zonder gevolg gesloten is, het recht van toegang tot het dossier te beperken tot het betrokken kind, zulks ter bescherming van de rechten van de klager en van de vertrouwelijkheid van zijn persoonsgegevens.

7) Publicatie van de beslissing

²¹ Zoals zij reeds in verschillende uitspraken heeft kunnen vaststellen, herinnert de Geschillenkamer er hier aan dat de waarschuwing een tekortkoming sanctioneert die zich waarschijnlijk zal voordoen: zie in dit verband artikel 58.2.a) van de AVG.

140. Gezien het belang van transparantie met betrekking tot het besluitvormingsproces en de beslissingen van de Geschillenkamer, zal deze beslissing worden gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit, met verwijdering van de directe identificatiegegevens van de genoemde partijen en personen, zowel natuurlijke als rechtspersonen.

OM DEZE REDENEN

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, na beraadslaging,

- **de verweerder op grond van artikel 100.1.5° van de WOG een berisping te geven wegens schendingen van artikel 13.1.a en b) en van de artikelen 25. en 25.2 van de AVG;**
- **de klacht voor de andere aspecten te seponeren op grond van artikel 100.1.1° van de WOG.**

Tegen deze beslissing kan op grond van art. 108, §1 WOG, beroep worden aangetekend binnen een termijn van dertig dagen, vanaf de betekening van de kennisgeving, bij het Marktenhof, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

get.Hielke Hijmans

Voorzitter van de Geschillenkamer